

Verbinding en Regie

gemeente@amstelveen.nl

Aan de gemeenteraad

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen

Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Disclaimer: deze brief is ongetekend op pers-portal geplaatst. Aan deze versie kunnen geen rechten worden ontleend. Alleen de ondertekende schriftelijke versie is bindend.

Datum 8 juli 2016
Ons kenmerk Z-2016/033778

Betreft Ontwikkelingen Paulusbunker en vervolgonderzoek 'Nooit meer terug gekomen'

Geachte leden van de raad,

Op 22 juni jl. heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken rond de Paulusbunker. Ook heeft u wellicht kennisgenomen van de verschillende geluiden over de toekomst van de Paulusbunker in commissievergadering Ruimte, Wonen en Natuur en in de media.

Om rekening te kunnen houden met de gevoelens van alle Amstelveners hebben wij contact gehad met het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI) en met Amstelveen Oranje. Het CIDI is een onafhankelijke Nederlandse stichting die opkomt voor het Joods volk. Amstelveen Oranje is een stichting die zich onder andere bezighoudt met herdenkingen en de viering van nationale feestdagen. Daarnaast is de stichting momenteel bezig met het project 'Nooit meer terug gekomen' met steun van de gemeente. Dit project heeft onder meer tot doel om de verhalen over de vervolging en uitsluiting van – en de uiteindelijke moord op – Joodse Amstelveners tijdens de 2e Wereldoorlog boven water te krijgen en vast te leggen voor volgende generaties.

Deze organisaties vinden ook dat de herdenking van wat oorlog en onderdrukking heeft aangericht in Amstelveen van maatschappelijk belang is en gaan met ons verder in overleg hoe dit vorm kan krijgen in relatie tot de Paulusbunker. Een monumentale status van de Paulusbunker is dan ook in de geen enkel opzicht een eerbetoon aan de Duitse bezetters. Een monumentale status heeft niets te maken met goed of fout, of met mooi of lelijk. Het onderschrijft de architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden van een gebouw. Zo zijn de Diogenesbunker in Schaarsbergen en de bunker in kamp Westerbork ook aangewezen als Rijksmonument.

De Paulusbunker is één van de weinige historische overblijfselen uit de tweede wereld oorlog in Amstelveen. Andere bunkers in Amstelveen zijn door de jaren heen gesloopt. Het is van belang dat we dit stukje Amstelveense geschiedenis behouden voor het nageslacht. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, een adviesorgaan die het college adviseert over het wel of niet toekennen van een monumentale status, heeft het college positief geadviseerd om van

de Paulusbunker een gemeentelijk monument te maken.

Door de bunker vervolgens een historische educatieve functie te geven kunnen we schoolkinderen laten zien wat zich in de oorlog heeft afgespeeld. Daarnaast heeft de tegenovergelegen Pauluskerk, onder de ogen van de Duitse bezetters, een belangrijke rol gespeeld in de opvang en bescherming van ondergedoken Amstelveners. In overleg met de Pauluskerk wordt verkend hoe kan worden samengewerkt bij het in beeld brengen van deze geschiedenis. Hiermee ontstaat een educatieve route tussen de Paulusbunker en de Pauluskerk. Over de definitieve invulling van het educatieve programma, waarover we nu met verschillende partijen in overleg zijn, komt te zijner tijd een voorstel naar uw raad.

In historische naslagwerken over de bezettingstijd in Amstelveen zoals het boek van mevrouw Tini Visser: 'Jaren van verduistering' is weinig informatie terug te vinden over de situatie van Joodse Amstelveners in die tijd. Zoals onze burgemeester Mirjam van 't Veld eerder heeft aangegeven, vindt het college het belangrijk dat historische informatie hierover beschikbaar komt. Volgens onze laatste informatie wonen in Amstelveen, na Amsterdam, de meeste Joden in Nederland. Het is daarom van belang dat we onderzoek doen naar de oorlogsgeschiedenis van onze Joodse inwoners.

Amstelveen Oranje is, samen met de burgemeester, al een jaar geleden gestart met een vooronderzoek binnen het project 'Nooit meer terug gekomen'. Vervolgonderzoek in dit project is nodig om een volledig beeld te krijgen en om de opbrengst op een goede manier vast te leggen. Vanuit de gemeente willen we dit van harte ondersteunen in het belang van Amstelveen. Hierover komt ook een voorstel naar de gemeenteraad. Met dit alles proberen we onze cultuurhistorische waarden en immaterieel cultureel erfgoed zo goed en volledig mogelijk in beeld te brengen.

Met vriendelijke groet,

Herbert Raat
Wethouder Vastgoed

CC: CIDI, Amstelveen Oranje